

Форма № 07/18
Затверджена рішенням вченої
ради ІДГУ
від 30.08.2018 р., протокол № 1

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ управління, адміністрування та інформаційною діяльністю
КАФЕДРА управління підприємницькою та туристичною діяльністю

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Менеджмент і адміністрування зовнішньоекономічної діяльності
підприємства
(назва навчальної дисципліни)

освітній ступінь бакалавр
(назва освітнього ступеня)

галузь знань 07 Управління та адміністрування
(шифр і назва галузі знань)

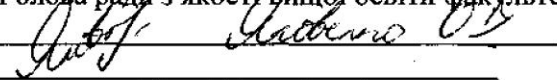
спеціальність 073 Менеджмент
(код і назва спеціальності)

освітня програма Менеджмент: бізнес - адміністрування
(код і назва спеціальності)

тип дисципліни вибіркова
(обов'язкова / вибіркова / факультативна)

ПОГОДЖЕНО:

Голова ради з якості вищої освіти факультету

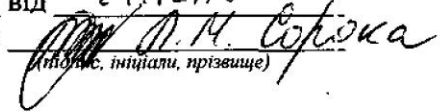
(підпис, ініціали, прізвище)

РЕКОМЕНДОВАНО:

кафедрою управління підприємницькою та туристичною діяльністю

протокол № 4 від 24.12.19

Завідувач кафедри

(підпис, ініціали, прізвище)

Розробники програми: Рубель О.Є., професор кафедри управління підприємницькою та туристичною діяльністю ІДГУ, д.е.н.

Рецензенти програми: к.е.н., доц. Сорока Л.М.
д.е.н., проф Меркулов М.М.

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна	Заочна
Кількість кредитів: 4	Лекції:	
	24	
Модулів: 2	Практичні заняття:	
Загальна кількість годин: 120		
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом: 2	Лабораторні заняття:	
Семестр: 3	Семінарські заняття:	
	24	
Тижневе навантаження (год.):	Консультації:	
- аудиторне: 4		
- самостійна робота: 8	Індивідуальні заняття:	
Форма підсумкового контролю: залік		
Мова навчання: українська	Самостійна робота:	
	72	

2. МЕТА ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення навчальної дисципліни: сукупність господарських, економічних, правових, фінансових відносин у сфері зовнішньоекономічної діяльності.

Міждисциплінарні зв'язки: економіка підприємства; макроекономіка; мікроекономіка; ціноутворення.

Мета і завдання навчальної дисципліни полягає у отриманні студентами системних знань з об'єктивних закономірностей, умов, процесів і специфічних особливостей зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД), а також набутті навичок їх практичного використання.

Метою викладання навчальної дисципліни **менеджмент і адміністрування зовнішньоекономічної діяльності підприємства** є: формування знань об'єктивних закономірностей, умов, процесів і специфічних особливостей зовнішньоекономічної діяльності, а також набуття практичного досвіду їх використання.

Основними завданнями вивчення дисципліни **менеджмент і адміністрування зовнішньоекономічної діяльності підприємства**

є:

- розуміння сутності зовнішньоекономічної діяльності, цілей, мотивів і передумов її виникнення, правового та економічного середовища розвитку;
- вивчення видів та форм ЗЕД;
- усвідомлення економічної природи комерційних операцій на зовнішніх ринках;
- вивчення принципів укладання та виконання угод;
- проведення економічного аналізу ЗЕД підприємства, визначення її ефективності;
- вивчення механізмів регулювання зовнішньоекономічної діяльності, інструментів дослідження закордонних ринків з метою їх вибору, способів виходу на зовнішні ринки, особливостей міжнародної товарної та цінової політики;
- засвоєння методичних засад міжнародної контрактної діяльності, міжнародних розрахунків, специфіки валютного, митного та податкового регулювання такої діяльності.

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути такі результати навчання:

Знання:

- сучасну термінологію міжнародного бізнесу;
- методи та інструменти регулювання зовнішньоекономічної діяльності;
- особливості та тенденції сучасного етапу розвитку світового ринку;
- критерії відбору міжнародних ринків;
- принципи вибору способу виходу на зовнішні ринки;
- особливості товарної та цінової політики на світових ринках;
- порядок розробки та укладання міжнародних контрактів;
- принципи міжнародних розрахункових та кредитних відносин;
- особливості оподаткування, страхування ЗЕД, її митного і валютного регулювання.

Уміння :

- збирати та аналізувати інформацію з метою вибору та дослідження закордонних ринків;
- аргументувати рішення про вихід на зовнішні ринки;
- оцінювати кон'юнктуру зарубіжного ринку;
- планувати стратегію виходу на зовнішні ринки, обґрунтовуючи її вибір;
- розробляти міжнародний товарний асортимент;
- розраховувати експортні ціни; здійснювати пошук та оцінку закордонних партнерів;
- здійснювати й укладати міжнародні контракти, розрахунки за ними;
- планувати розміри податків за підсумками ЗЕД, вміти оптимізувати їх; розраховувати митну вартість товару, суму мита, митних зборів, ПДВ при перевезенні товарів через кордон;
- здійснювати операції з валютними цінностями;
- страхувати зовнішньоекономічні операції.

Комунікація :

- показувати уміння працювати автономно та в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей.
- використовувати сучасні комп'ютерні і телекомунікаційні технології обміну та розповсюдження професійно спрямованої інформації у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.
- оволодіти навичками письмової та усної професійної комунікації державною й іноземною мовами.

Автономність та відповідальність .

- відповідальність за прийняття рішень у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.
- управління комплексними діями або проектами.
- відповідальність професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб.
- здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності.

4. ПРИМІРНИЙ ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 4 кредитів ЄКТС 120 годин.

№ з/п	Назви модулів / тем	Кількість годин (денна форма навчання)						Кількість годин (заочна форма навчання)					
		Аудиторні	Лекції	Семінарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Самостійна робота	Аудиторні	Лекції	Семінарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Самостійна робота
ЗМ 1. Зовнішньоекономічна діяльність як складова економіки підприємства													
1	Зовнішньоекономічна діяльність як складова економіки підприємства.	4	2	2			9						
2	Система регулювання зовнішньоекономічної діяльності підприємств в Україні.	4	2	2			9						
3	Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності підприємств.	4	2	2			9						
4	Валютне регулювання зовнішньоекономічної діяльності підприємства.	4	2	2			9						
5	Зовнішньоторговельні операції підприємств.	8	4	4			9						
6	Контракт у зовнішньоекономічної діяльності.	8	4	4			9						
7	Транспортне забезпечення та страхування зовнішньоекономічної діяльності підприємства.	8	4	4			9						
8	Форми розрахунків та інвестування у зовнішньоекономічної діяльності.	8	4	4			9						
Разом:120		48	24	24			72						

5.1 Зміст дисципліни

Тема 1. Зовнішньоекономічна діяльність як складова економіки підприємства.

Характеристика категорій зовнішньоекономічної сфери та їх взаємозв'язки. Функції зовнішньоекономічної діяльності. Сутність поняття «зовнішньоекономічна діяльність», основні види і форми зовнішньоекономічної діяльності. Принципи здійснення зовнішньоекономічної діяльності.

Тема 2. Система регулювання зовнішньоекономічної діяльності підприємств в Україні.

Характеристика системи регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Нормативно-правові акти України щодо зовнішньоекономічної діяльності. Право на здійснення зовнішньоекономічної діяльності.

Основи регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Державне регулювання. Характеристика недержавних органів регулювання зовнішньоекономічної діяльності: торгово-

промислові палати, фондові та валютні біржі та подібне. Економічні інструменти регулювання зовнішньоекономічної діяльності: податки, збори. Характеристика механізму формування валютних фондів підприємств. Характеристика адміністративних методів регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Реєстрація суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності. Реєстрація зовнішніх контрактів. Оперативне регулювання. Нетарифні методи регулювання, їх класифікація і характеристика. Механізм реалізації квот і ліцензій при здійсненні експорту та імпорту товарів. Система ліцензування і квотування. Антидемпінгове та компенсаційне мито. Інформаційне забезпечення зовнішньоекономічної діяльності.

Тема 3. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності підприємств.

Основні напрями митної політики України. Характеристика органів державного регулювання митної справи, їх структура. Організація системи митного контролю. Форми здійснення митного контролю. Порядок митного оформлення товарів. Єдиний митний тариф. Види і ставки мита, обмеження щодо експортно-імпортних і транспортних операцій. Митні документи та специфіка їх оформлення. Декларування товарів, форми декларування, процедура декларування. Поняття вантажної митної декларації. Поняття митної вартості. Механізм нарахування та види митних платежів. Митні збори, нарахування акцизного збору та ПДВ.

Тема 4. Зовнішньоторговельні операції підприємств.

Класифікація і характеристика різноманітних форм виходу на зовнішні ринки. Умови існування. Критерії вибору форм виходу підприємств на зовнішні ринки. Вивчення і аналіз умов ринку. Дослідження потенційних можливостей фірми. Пошук партнерів при здійсненні безпосередніх експортно-імпортних операцій. Способи встановлення контактів з потенційним партнером. Тактика і стратегія проведення переговорів. Укладання угод з ініціативи продавця. Укладання угод з ініціативи покупця. Поняття оферти, її види. Акцепт. Комерційні документи, запит і замовлення, процедура їх використання

Класифікація угод зустрічної торгівлі. Операції натурального обміну (бартер). Операції, які передбачають участь продавця в реалізації товарів, запропонованих покупцем. Комерційна компенсація, зустрічні закупівлі, авансові закупівлі, угоди типу «світч», угоди типу, «оффсет», рамочні угоди, угоди позитивної зустрічної торгівлі, угоди щодо зворотного експорту, програми пов'язання імпорту та експорту і обов'язки, які передбачають участь інвестора в експорті товарів країни-імпортера. Операції в рамках промислового співробітництва. Співробітництво на комерційній основі, виробнича кооперація, операції з давальницькою сировиною. Розповсюдження операцій зустрічної торгівлі в Україні. Регулювання щодо їх здійснення на території.

Характеристика та класифікація посередників за обсягом повноважень і за місцем, що вони посідають на зовнішніх ринках. Агенти, представники, брокери, маклери. Угоди комісії, їх особливості. Угоди чистої комісії. Договір «делькредере». Угоди консигнації, особливості і можливості здійснення. Способи консигнації. Торгові агенти, агенти повірені: обов'язки, особливості, регулювання. Дистриб'ютори, дилери, їх місце на ринку. Прості агенти, агенти з правом «першої руки», монополні (ексклюзивні) агенти. Регулювання посередницьких операцій в Україні. Оренда машин і устаткування. Класифікація, характеристика та особливості виконання лізингових операцій. Закордонний досвід щодо здійснення лізингових операцій. Практика лізингу в Україні. Правове регулювання лізингових відносин.

Тема 5. Контракт у зовнішньоекономічній діяльності.

Суть і мета договірних відносин між підприємствами на зовнішньому ринку. Права і обов'язки сторін. Регулювання укладання міжнародних договорів купівлі-продажу. Конвенція ООН щодо договорів міжнародної купівлі-продажу товарів. Етапи здійснення експортно-імпортної угоди. Види контрактів та їх класифікація. Форми, умови, порядок укладання контрактів. Способи встановлення взаємовідносин між потенційними покупцями та продавцями товару.

Типові контракти в міжнародній торгівлі. Торгові звичаї та їх значення. Можливий набір умов (розділів) контракту. Умови контракту: обов'язкові та додаткові. Зміст і характеристика основних умов контракту. Преамбула. Предмет контракту. Кількість та якість товару в контракті. Базисні умови поставки. Транспортні умови. Термін і дата постачання. Пакування і

маркування. Гарантії на технічне обслуговування. Порядок приймання товару. Рекламациї і санкції. Арбітраж. Форс-мажорні обставини. Інші умови. Термін поставки, вимоги до нього. Етапи виконання експортно-імпортного контракту. Базисна умова поставки товарів. Суть та еволюція умов «Інкотермс». Характеристика основних груп: E, F, C, D. Поділ базисних умов в залежності від виду транспорту.

Тема 6. Валютне регулювання зовнішньоекономічної діяльності підприємства.

Державна політика в Україні щодо валютного регулювання. Принципи організації валютно-кредитного механізму зовнішньоекономічної діяльності підприємств. Діяльність Укресімбанку. Валютні операції. Порядок придбання і використання валюти. Фінансова звітність резидентів. Порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті. Нормативна база щодо валютного регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Система валютного контролю. Державні органи, що здійснюють валютний контроль, їх функції, обов'язки.

Тема 7. Транспортне забезпечення та страхування зовнішньоекономічної діяльності підприємства.

Принципи управління комерційною діяльністю транспортних установ в Україні. Транспортні умови комерційних контрактів. Фрахт та страхування міжнародних перевезень. Види міжнародних перевезень: морські, автомобільні, повітряні, залізничні. Організація та технологія міжнародних перевезень. Порядок заповнення міжнародної транспортної документації. Особливості транспортного обслуговування зовнішньоекономічних перевезень в Україні. Порядок надання транспортно-експедиційних послуг підприємствам суб'єктам зовнішньоекономічної діяльності. Методика визначення ціни за транспортне обслуговування.

Тема 8. Форми розрахунків та інвестування у зовнішньоекономічної діяльності.

Форми платежу: готівка, авансовий, в кредит. Кредитні засоби платежу. Чеки, їх види, гарантії. Вексель: форма, акцепт, аваль. Банківський переказ. Види акредитивів, загальні положення щодо використання. Акредитив у розрахунках за експортні товари, акредитив у розрахунках по імпорту. Інкасо, документарне інкасо, чисте. Відкритий рахунок. Порядок створення змішаних підприємств за участю українського капіталу за кордоном, їх види, умови існування та ліквідування. Комерційна діяльність змішаних підприємств. Прибутки та оподаткування. Умови та порядок створення підприємств за участю іноземних інвесторів в Україні. Організаційні аспекти діяльності спільних підприємств. Трансфертне ціноутворення в спільних підприємств. Утворення фондів і розподіл прибутків. Оподаткування. Перспективи розвитку спільних підприємств в Україні.

5.2. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Тема 1. Зовнішньоекономічна діяльність як складова економіки підприємства.

Тема 2. Система регулювання зовнішньоекономічної діяльності підприємств в Україні.

Тема 3. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності підприємств.

Тема 4. Зовнішньоторговельні операції підприємств.

Тема 5. Контракт у зовнішньоекономічної діяльності.

Тема 6. Валютне регулювання зовнішньоекономічної діяльності підприємства.

Тема 7. Транспортне забезпечення та страхування зовнішньоекономічної діяльності підприємства.

Тема 8. Форми розрахунків та інвестування у зовнішньоекономічної діяльності.

5.3. ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ.

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин	Форми звітності
1.	Підготовка до аудиторних занять та усіх видів контролю: - опрацювання лекційного матеріалу; - підготовка до семінарських занять; - підготовка до проміжного контролю.	10 10 10	Опорний конспект лекцій, конспект семінарських занять.
2.	Виконання індивідуальних завдань: - підготовка індивідуального науково-дослідного завдання; - складання термінологічного словника; - написання есе; - анотування наукових статей.	12 10 10 10	Індивідуальне науково-дослідне завдання. Термінологічний словник. Есе. Анотації.
	Разом	72	

ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Теми рефератів:

1. Нормативно-правове забезпечення ЗЕД України.
2. Механізм регулювання ЗЕД України.
3. Зовнішня торгівля як основна форма ЗЕД: показники, форми, методи.
4. Зміст, принципи та порядок заключення міжнародних господарських контрактів (МГК).
5. Базові умови поставок товарів. Інкотермс'90.
6. Типи і види МГК.
7. Економічні санкції в МГК.
8. МГК про факторинг та франчайзинг.
9. Механізм формування інтернаціональної вартості товару.
10. Механізм ціноутворення на світовому ринку.
11. Система світових цін.
12. Валюта. Валютні цінності. Валютний курс та їх види.
13. Державне та недержавне регулювання ЗЕД.
14. Іноземне інвестування та його форми.
15. Стратегія і тактика ділового спілкування.
16. Посередники у зовнішній торгівлі.
17. Вартісні методи регулювання ЗЕД.
18. Регіональні особливості і ЗЕД України.
19. Валютні операції та їх види.
20. Спеціальний режим регулювання ЗЕД в Україні.
21. Клірингова система міжнародних розрахунків.
22. Суб'єкти, загальні форми, умови та правова основа міжнародних розрахунків.
23. Міжнародна міжбанківська телекомунікаційна система (СВІФТ).
24. Суть і конкретні форми міжнародних розрахунків.
25. Валютно-фінансові умови МГК.
26. Міжнародні розрахунки за інкасо.
27. Міжнародні розрахунки за документарним акредитивом.
28. Банківські перекази та розрахунки чеками.
29. Відкритий рахунок та авансовані платежі.
30. Суть, суб'єкти, принципи і форми міжнародного кредиту.
31. Системи оподаткування ЗЕД в Україні.
32. Митне регулювання ЗЕД в Україні.
33. Валютне регулювання ЗЕД в Україні.
34. Кон'юктура світового ринку.

35. Конкуренентноспроможність товару на світовому ринку.
36. Суть і форми спільного підприємства,
37. Показники ефективності ЗЕД.
38. Тарифне і нетарифне регулювання зовнішньої торгівлі.
39. Фірмовий кредит та його види.
40. Банківський кредит та його види.
41. Страхування ЗЕД
42. Акцптно-рамбурсьний кредит.
43. Шляхи створення та специфіка управління СП.
44. Транспортне забезпечення ЗЕД.
45. Вексельний кредит.
46. Методи стимулювання експорту та імпорту.
47. Нетарифні методи обмеження зовнішньоторговельних операцій.
48. Митні збори, їх види та використання.
49. Міжнародний науково-технічний обмін.
50. Паушальні платежі.

6. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

6.1 Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять (включає, в тому числі, перевірку якості підготовки завдань, які винесені на самостійне вивчення та виконання) і має на меті перевірку рівня підготовленості студента. Формами проведення поточного контролю з дисципліни є:

- 1) усні опитування на семінарських заняттях;
- 2) участь в обговоренні питань на семінарах;
- 2) якість пошуку необхідної літератури тощо.

6.2. Форми і методи проміжного (модульного) контролю

Модульний контроль (МК) – процедура визначення рівня засвоєння студентом навчального матеріалу відповідної дисципліни.

Модульний контроль з дисципліни «Менеджмент і адміністрування зовнішньоекономічної діяльності підприємства» проводиться у письмовій формі. Кількість модульних контрольних робіт на дисципліну – 1.

6.3. Форми і методи підсумкового контролю

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання. Завданням підсумкового контролю є перевірка глибини засвоєння студентом програмного матеріалу дисципліни, логіки та взаємозв'язків між окремими її розділами, здатність творчого використання набутих знань, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми, що впливає зі змісту дисципліни тощо.

Підсумковий контроль з дисципліни «Менеджмент і адміністрування зовнішньоекономічної діяльності підприємства» проводиться у формі заліку.

Залік - це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння студентами навчального матеріалу виключно на підставі результатів виконання ними певних видів робіт на семінарських заняттях і при самостійному опрацюванні тематичних питань.

Оцінка за семестр з дисципліни, з якої передбачений залік, виставляється за результатами поточного контролю.

7. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Модульна контрольна робота

В-1

1. Категорії світового господарства.
2. Державне та недержавне регулювання ЗЕД

3. Митне регулювання ЗЕД в Україні.

В-2

- 1.Зміст та методологія аналізу ЗЕД.
- 2.Іноземне інвестування та його форми.
- 3.Валютне регулювання ЗЕД в Україні.

В-3

- 1.Концепція ЗЕД України.
- 2.Пошук та оцінка зарубіжного партнера.Стратегія і тактика ділового спілкування.
- 3.Кон'юктура світового ринку. Конкурентноспроможність товару на світовому ринку.

В-4

- 1.Нормативно-правове забезпечення ЗЕД України.
- 2.Посередники у зовнішній торгівлі.
- 3.. Суть і форми спільного підприємства,

В-5

- 1.Механізм регулювання ЗЕД України
- 2.Вартісні методи регулювання ЗЕД.
- 3.Показники ефективності ЗЕД. Тарифне і нетарифне регулювання зовнішньої торгівлі

В-6

- 1.Зовнішня торгівля як основна форма ЗЕД: показники, форми, методи.
2. Регіональні особливості і ЗЕД України.
- 3.Фірмовий кредит та його види.

В-7

- 1.Суб'єкти, принципи та об'єкти ЗЕД.
- 2.Валютні операції та їх види.
- 3.Банківський кредит та його види.

В-8

- 1.Методи регулювання ЗЕД
- 2.Спеціальний режим регулювання ЗЕД в Україні.
- 3.Пільги при оподаткуванні ЗЕД.

В-9

- 1.Зміст, принципи та порядок заключення міжнародних господарських контрактів (МГК).
- 2.Клірингова система міжнародних розрахунків.
- 3.Система митних податків. Страхування ЗЕД

В-10

- 1.Базові умови поставок товарів. Інкотермс'90.
- 2.Суб'єкти, загальні форми, умови та правова основа міжнародних розрахунків.
- 3.Акцептно-рамбурський кредит.

В-11

- 1.Типи і види МГК. Економічні санкції в МГК.
- 2.Міжнародна міжбанківська телекомунікаційна система (СВІФТ).
- 3.Шляхи створення та специфіка управління СП.

В-12

- 1.МГК про факторинг та франчайзинг.
- 2.Суть і конкретні форми міжнародних розрахунків.
- 3.Транспортне забезпечення ЗЕД.

В-13

- 1.Механізм формування інтернаціональної вартості товару.
- 2.Валютно-фінансові умови МГК.
- 3.Вексельний кредит.

В-14

- 1.Механізм ціноутворення на світовому ринку.Система світових цін.
- 2.Методи стимулювання експорту та імпорту.
- 3.Нетарифні методи обмеження зовнішньоторговельних операцій.

В-15

1. Валюта. Валютні цінності. Валютний курс та їх види.
2. Міжнародні розрахунки за інкасо. Міжнародні розрахунки за документарним акредитивом.
3. Митні збори, їх види та використання

В-16

1. Банківські перекази та розрахунки чеками. Відкритий рахунок та авансовані платежі.
2. Системи оподаткування ЗЕД в Україні.
3. Пріоритетні напрями розвитку ЗЕД України.

В-17

1. Суть, суб'єкти, принципи і форми міжнародного кредиту.
2. Міжнародний науково-технічний обмін.
3. Методи зовнішньоторговельних операцій.

В-18

1. Види зовнішньої торгівлі.
2. Маркетингова діяльність у ЗЕД.
3. Методи оцінки господарської діяльності фірми.

В-19

1. Іноземна інвестиційна діяльність.
2. Міжнародні товарні біржі.
3. Основні види транспортного забезпечення ЗЕД.

В-20

1. Ціни на науково-технічну продукцію.
2. Форми зовнішньої торгівлі.
3. Міжнародні аукціони. Міжнародні торги.

8. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

8.1. Шкала та критерії оцінювання знань студентів.

Результати навчання з освітніх компонентів оцінюються за 100-бальною шкалою (від 1 до 100) з переведенням в оцінку за традиційною шкалою «зараховано», «не зараховано» – для заліків. Шкала переведення балів подана в таблиці 1.

Таблиця 1.

Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою
	залік
90-100	зараховано
89-70	
51-69	
26-50	не зараховано
1-25	

Підсумковий бал з навчальної дисципліни є сумою балів, одержаних за поточний та проміжний контроль.

Критерії оцінювання поточного та проміжного контролю визначаються Положенням про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів вищої освіти в умовах ЄКТС, яке прийнято в університеті із урахуванням вагових коефіцієнтів:

– поточного контролю:

для дисциплін, що завершуються заліком – 0,7;

– проміжного контролю:

для дисциплін, що завершуються заліком – 0,3.

Для визначення ступеня оволодіння навчальним матеріалом з подальшим його оцінюванням рекомендується застосовувати наступні рівні навчальних досягнень студентів (табл. 2):

Таблиця 2.

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Рівні навчальних досягнень	100-бальна шкала	Критерії оцінювання навчальних досягнень	
		Теоретична підготовка	Практична підготовка
		Студент	
Відмінний	100...90	вільно володіє навчальним матеріалом, висловлює свої думки, робить аргументовані висновки, рецензує відповіді інших студентів, творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань	може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань
Достатній	89....70	вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні огріхи у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці	за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдання
Задовільний	69...51	володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно, на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу	має елементарні, нестійкі навички виконання завдань
Незадовільний	50...26	має фрагментарні знання (менше половини) при незначному загальному обсязі навчального матеріалу; відсутні сформовані уміння та навички; під час відповіді допущено суттєві помилки	планує та виконує частину завдання за допомогою викладача
Неприйнятний	25...1	студент не володіє навчальним матеріалом	виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача

8.2. Критерії оцінювання під час аудиторних занять.

Досягнення студентів на семінарських заняттях, а також виконані ними індивідуальної та самостійної роботи оцінюються за шкалою від «0» до «5». Критерії оцінювання наводяться у таблиці 3.

Таблиця 3.

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів на семінарських заняттях

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно й аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обгрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Однак не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обгрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо не володіє навчальним матеріалом, однак фрагментарно, поверхово (без аргументації й обгрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Кожен вид роботи фіксується у відповідній графі журналу академічної групи з обов'язковим позначенням виду роботи та дати проведення.

Після завершення вивчення дисципліни викладач виводить середньозважений бал, що переводиться у 100-бальну шкалу (див. таблицю 4.) з відповідним ваговим коефіцієнтом.

Таблиця 4.

Таблиця переведення середньозваженого балу за 100-бальною шкалою

100-бальна	сер. бал	100-бальна	сер. бал	100-бальна	сер. бал	100-бальна	сер. бал	100-бальна	сер. бал
100	4,97–5,00	80	4,10–4,14	60	3,10–3,14	40	2,25–2,29	20	1,15–1,20

99	4,94-4,96	79	4,05-4,09	59	3,05-3,09	39	2,20-2,24	19	1,09-1,14
98	4,91-4,93	78	4,00-4,04	58	3,00-3,04	38	2,15-2,19	18	1,03-1,08
97	4,87-4,90	77	3,95-3,99	57	2,95-2,99	37	2,10-2,14	17	0,97-1,02
96	4,84-4,86	76	3,90-3,94	56	2,90-2,94	36	2,05-2,09	16	0,91-0,96
95	4,80-4,83	75	3,85-3,89	55	2,85-2,89	35	2,00-2,04	15	0,85-0,90
94	4,76-4,79	74	3,80-3,84	54	2,81-2,84	34	1,95-1,99	14	0,79-0,84
93	4,72-4,75	73	3,75-3,79	53	2,97-2,80	33	1,90-1,94	13	0,73-0,78
92	4,68-4,71	72	3,70-3,74	52	2,93-2,96	32	1,85-1,89	12	0,67-0,72
91	4,64-4,67	71	3,65-3,70	51	2,89-2,92	31	1,80-1,84	11	0,61-0,66
90	4,60-4,63	70	3,60-3,64	50	2,75-2,88	30	1,75-1,79	10	0,55-0,60
89	4,55-4,59	69	3,55-3,59	49	2,70-2,74	29	1,69-1,74	9	0,49-0,54
88	4,50-4,54	68	3,50-3,54	48	2,65-2,69	28	1,63-1,68	8	0,43-0,48
87	4,45-4,49	67	3,45-3,49	47	2,60-2,64	27	1,57-1,62	7	0,37-0,42
86	4,40-4,44	66	3,40-3,44	46	2,55-2,59	26	1,51-1,56	6	0,31-0,36
85	4,35-4,39	65	3,35-3,39	45	2,50-2,54	25	1,45-1,50	5	0,25-0,30
84	4,30-4,34	64	3,30-3,34	44	2,45-2,49	24	1,39-1,44	4	0,19-0,24
83	4,25-4,29	63	3,25-3,29	43	2,40-2,44	23	1,33-1,38	3	0,13-0,18
82	4,20-4,24	62	3,20-3,24	42	2,35-2,39	22	1,27-1,32	2	0,07-0,12
81	4,15-4,19	61	3,15-3,19	41	2,30-2,34	21	1,21-1,26	1	0,01-0,06

Підрахунки середньозваженого балу здійснюються з точністю до другого знака після коми. За таблицею 4 визначають кількість балів за 100-бальною шкалою, яку множать на ваговий коефіцієнт – 0,7 і отримують кількість балів за поточний контроль. Кількість балів за поточний контроль округлюють до цілих.

Кількість балів, отриманих студентом за поточний контроль, виставляється викладачем у відповідній графі академічного журналу до проведення проміжного контролю.

8.3. Критерії оцінювання модульної контрольної роботи.

Оцінювання проміжного контролю здійснюється за шкалою від «0» до «30» – для дисциплін, викладання яких завершується заліком.

Загальна оцінка за модульну контрольну роботу є середнім арифметичним оцінок за кожне питання/завдання, яка переводиться за 100 бальною шкалою (табл. 4.) та множиться на коефіцієнт 0,3.

8.4. Критерії оцінювання під час підсумкового контролю.

Залік – це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінюванні рівня опанування студентами навчального матеріалу виключно на підставі результатів виконання ними певних видів робіт, зазначених у робочій програмі навчальної дисципліни.

Оцінка за семестр з дисципліни, з якої передбачений залік, виставляється після закінчення її вивчення (до початку екзаменаційної сесії) за результатами поточного (ваговий коефіцієнт – 0,7) та проміжного (ваговий коефіцієнт – 0,3) контролю. При цьому обов'язкової присутності здобувачів вищої освіти під час заліку не передбачено.

Залік отримує здобувач вищої освіти, який виконав всі види роботи, визначені в робочій програмі навчальної дисципліни й має достатню кількість балів за поточний контроль (не менше 35 балів) та проміжний контроль (не менше 16 балів).

9. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Технічні засоби для демонстрування презентацій (ноутбук, проектор).

10. ОСНОВНІ Й ДОПОМІЖНІ ДЖЕРЕЛА ДЛЯ ВИВЧЕННЯ КУРСУ

Основні:

1. Батанова Л. О. Фінансовий контроль у сфері державної митної справи: монографія ; Нац. ун-т «Одес. юрид. акад». Чернівці : Технодрук, 2015. 153 с.
2. Тюріна Н. М. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: навчальний посібник. Київ: «Центр учбової літератури», 2013. 408 с.
3. Державна митна справа в Україні: бібліогр. покажч. Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка ; уклад.: Сосновська Т. О., Жихорєва Ю. В. Харків : ХДНБ ім. В. Г. Короленка, 2014. 274 с.
4. Додін Є. В. Міжнародне співробітництво з питань митної справи : навч. посіб. Нац. ун-т «Одес. юрид. Акад». Одеса. 2012. 175 с.
5. Методологія формування транспортно-митної інфраструктури в Україні : монографія; за ред. А. М. Пасічника ; Ун-т мит. справи та фінансів. Дніпропетровськ : УМСФ, 2016. 168 с
6. Митна справа: навч. посіб.; Нац. ун-т «Львів. Політехніка». Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2015. 230 с.
7. Управління ризиками в митній справі: зарубіжний досвід та вітчизняна практика: монографія; за заг. ред. д-ра екон. наук, доц. Бережнюка І. Г.; Держ. НДІ митної справи. Хмельницький : Мельник А. А., 2014. 287 с.
8. Чурсіна Л. А. Товарознавство та експертиза в митній справі: навч. посіб.; Херсон. нац. техн. ун-т. Херсон : Олді-плюс ; К. : Ліра-К, 2013. 200 с.
9. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: навч. Посіб.; За заг.ред. Шкурупій О. В. Київ: Центр учбової літератури, 2012. 248 с.

Нормативно-правова база:

10. Конституція України: № 254к/96ВР Прийнята на V сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=254%EA%2F96-%E2%F0>
11. Митний кодекс України від 2012, № 44-45, № 46-47, № 48 зі змінами та доповненнями. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
12. Податковий кодекс зі змінами та доповненнями (ВВР), 2011, № 13-14, № 15-16, № 17, ст.112. URL: <http://sfs.gov.ua/nk/>
13. Закон України «Про Митний тариф України» від 2014, № 20-21/ URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/584-18>
14. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» від 16.04.1991 № 959-XII. . URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
15. Закон України "Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності" (ВВР), 2005, № 48, ст.483. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua>
16. Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо оптимізації видачі документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності» від 17 травня 2012 р. № 4782-VI. URL:<http://zakon5.rada.gov.ua>
17. Постанова Кабінету Міністрів України від від 18 січня 2003 р. № 93 «Про справляння плати за виконання митних формальностей митними органами поза місцем розташування митних органів або поза робочим часом, установленим для митних органів» . URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
18. Постанова Кабінету Міністрів України від 21 травня 2012 р. № 434 «Про обсяги та порядок ввезення громадянами на митну територію України харчових продуктів для власного споживання». URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=254%EA%2F96-%E2%F0>
19. Постанова Кабінету Міністрів України від 29 березня 2000 р. N 575 « Про приведення рішень Кабінету Міністрів України у відповідність з Угодою про партнерство та співробітництво між Україною та Європейськими Співтовариствами (Європейським

Союзом. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=254%E2%96%E2%F0>

20. Постанова Кабінету Міністрів України від 24 жовтня 2002 р. N 1569 «Про затвердження Порядку справляння єдиного збору у пунктах пропуску через державний кордон». URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1569-2002-%D0%BF>

Допоміжна література:

1. Підприємництво і зовнішньоекономічна діяльність: можливості і ризики України: монографія. За наук. ред. проф. М. А. Йохни. Хмельницький: ХНУ, 2013. 347 с.
2. Лубенченко О. Е. Методологія управління зовнішньоекономічною діяльністю промислових підприємств в умовах інноваційно-інвестиційної економіки: монографія. Донбас. держ. техн. ун-т. Лисичанськ: ДонДТУ, 2016. 243 с.
3. Малярєць Л. М. Контролінг зовнішньоекономічної діяльності підприємства: аналітичний підхід: монографія. Харків: Вид. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2014. 226 с.
4. Мазаракі А. А. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності : навч. посіб. Київ : Київ. Нац. торг.-ун-т, 2012. 824 с.
5. Сущенко О. А. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств регіону в умовах глобалізації: управління та розвиток: монографія. Східноукр. нац. ун-т ім. Володимира Даля. Луганськ: Ноулідж, 2013. 315 с.
6. Финансовый контроль внешнеэкономической деятельности предприятия: теоретико-методологический аспект: монография. Под общ. ред. Дикань Л. В. Харьков: Технологічний Центр, 2013. 251 с.
7. Хільська І. І. Управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємств: галузеві аспекти: монографія. Вінниц. торг.-екон. ін-т Київ. нац. торг.-екон. ун-ту. Вінниця: ВТЕІ КНТЕУ, 2013. 204 с.

Інформаційні ресурси:

1. Офіційний сайт Національної бібліотеки ім. Вернадського.
URL: www.biblvnad.org.ua.
2. Менеджмент. Бізнес. URL: www.management.com.ua.
3. Центр гуманітарних технологій. URL: www.gtmarket.ru.
4. Науково-технічна бібліотека. Читальня on-line. URL: <http://library.tu.edu.te.ua>